SATVRNVS SATVRATVS DISSOLVTVS, ET COELO RESTITVTVS,

Seu

MODUS COMPONENDI LAPIDEM PHILOSOPHICVM TAM ALBVM, QVAM RVBEVM

è Plumbo; ac etiam eadem methodo
è Ioue, siuè Stanno.

Olim à Samuele Nortono Bristolensi inchoatus.

NVNC VERO
EDENTE EDMVNDO DEANO MED. D. EBORAcensi Medico, auctus, illustratus, & perfectus.

Cui accessit Accurtatio operis Saturni, vna cum modo extrahendi Arg: viuum è Plumbo.

Accessit præterea Tractatus paruus de metho Philosophorum in opere Saturni secundum Georgium Riplæum auctus, & emendatus; vna cum Accuratione Riplæana Mercurij Sublimati emendata etiam, & auctiore reddita.

TERENTIVS.

Nihil rectè fit, quod contra naturam fit.

PARACELSVS.

Alchymia vera est, quæ vnica tantum arte Lunam, & Solem ex S. Metallis imperfectis fabricare docet. Aliud receptum non admittit præter illud, quod sic & verè loquitur: Solum ex Metallis, in Metallis, per Metalla, & cum Metallis perfecta Metalla fiunt. Nam in alijs Metallis est Luna, & in alijs Sol.

FRANCOFURTI,
Typis Ioan-Nicolai Stoltzenbergeri, Impensis Guilielmi Fitzeri,
Anno M. DC. XXX.

EXCELLENTISSIMIS, ORNATISSIMISQVE VIRIS D.D. MEDICIS VTRIVSQVE ACADEMIÆ Edmundus Deanus Salutem.

VIRI GRAVISSIMI,

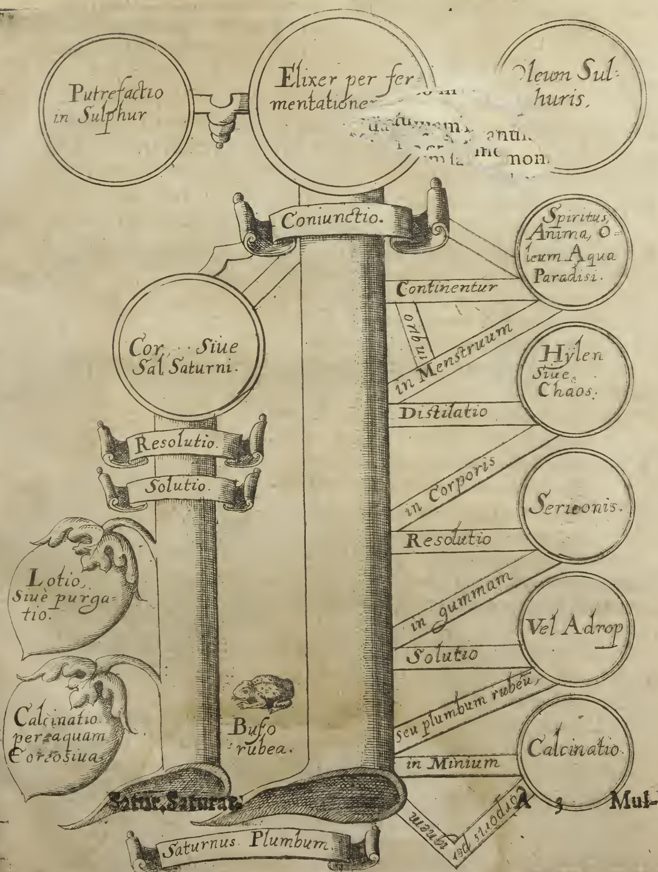

NE vobis pro vili esset, quod Nortonianâ multis abhinc annis concinnatum est industria, lucubrationes hasce nostras (quales demum eæ sint) vestram in gratiam hîc subjecimus. Studia, fateor, & conatus hujuscemodi non solent aliter apud imperitum haberi vulgus, quam aniles istæ, quas cum tædio, nec sine adstantium nausea solent memorare fabulæ, & penes quos non reperitur vltra, nisi per euentus de artifice: qui si minus forsan dextrè succedant ad vota, sinistrè statim isti in ipsam Artem irrumpere venenatis solent dentibus. Idcircò meritò lætari mihi liceat, Minervã qui nostram eo tandem edimus in ævo, in quo nec literarum, aut literatorum numerum credo floruisse vnquam copiosiorem. Imò triumphat seriò animus, quo certior vestris factus de judicijs, securior sit in patrocinijs. Hoc, quod ego vobis jam munus offero (si modò munus) ingratum nimis esse ausim mihi polliceri, quo magis scio fore incompertum. Habetis hîc omnia, quæ hujus libri præ se fert Titu-

lus, eaq; tam brevi & aperta enarrata methodo : vt artis amatorem Chymicæ in ipſa veritatis abdita abſque impoſturis Sophiſtarum (tanquam Theſei filo) manu deducāt rectâ. Operam vtilem ſi ſenſeritis, probate conſilium: ſin minus, boni conſulite ſtudium.

Tabula,

Tabula, siue Ramus Arboris Philosophicæ de Elixere tam albo, quam rubeo Saturni, seu Plumbi.

Saturnus. Plumbum Buo rubea

Multi quidem, & permulti de Saturno ſcripſerunt, ſed particularibus tractationibus, plenè verò adhuc nulli. Nos igitur non ſolum, quæ ex eis collegimus, & decerpſimus, veriſſimè, & breviſſimè hîc deponemus, ſed ea etiam, quæ ex propria experientia invenimus, his annectere volumus, vt opus ſic fiat perfectum, & abſolutum.

De quo Ma[illegible] prophetiſſa, & ſoror Moyſis in ſuo libro de opere S[illegible] legitur: Fac tuam aquam currentem, ſimilem [illegible] Zaibeth divinitus elaboratam, & fixa illam ſuper cor fixum Saturni: ac etiam; Matrimonifica gūmi cum gummi vero matrimonio, & fac ea ſicut aquam currentem.

De cujus Mariæ proceſſu Georgius Riplæus noſter in carminibus Gremialis ſui libri ſic inquit:

Maria mira ſonat, quæ nobis talia donat:
Gummis cum binis fugitiuum figit in imis.
Horis in trimis tria vinclat fortia finis.
Filia Plutonis conſortia iungit amoris.

Vel paulò aliter ſic, ſicut legimus apud finem libri Mariæ prophetiſſæ:

Maria mira ſonat, breuiter quod alia tonat,
Gummis cum binis fugitiuum figit in imis,
Horis in trimis tria vinclat fortia finis.
Maria lux roris ligam ligat in tribus horis.
Filia Plutonis conſortia iungit amoris.
Gaudet inaſſata ſata per tria ſociata.

Cor Saturni, inquit Riplæus, eſt corpus ejus album & clarum. Ex quorum doctrinis ſic breviter oritur opus, nempè, ut ex Saturno aqua eliciatur ſimilis aquę Zaibeth, & ea fixetur ſuper cor fixum Saturni.

Sed quoniam ex his practica non patet extrahendi hāc aquam, nec modus faciendi Corpus de fixo corde Saturni; ideò Ramus præcedens ambo tibi indicabit.

Duos itaque Ramos in vnum conjunximus: quorum brevior eſt demonſtratio reducendi corpus Saturni in cor, ſive Sal. Alter verò longior, & major eſt aquæ Zaibeth extractio, & operis Saturni conſummatio.

Ramo

Ramo isto sic demonstrato, ad ejus explanationem jam accedimus. Dicimus igitur, quod dupliciter consurgit Saturni calcinatio. Vno modo, per aquam fortem ad extrahendum cor Saturni, de quo in breviori Ramo jam dicemus: altero, per ignem ad calcinandum corpus Plumbi in Minium, de quo in altero Ramo loquemur.

Accipe igitur octo, vel 10. vnc. [illegible] anulati, & dissolve in duplici proportione aquæ corrosivæ cum sa[illegible] moniaco fortificatæ in poculo lapideo arcti oris. Quod in cineribus collocetur, donec totaliter soluatur, & in aquæ fundo materia remanebit alba, instar granorum Salis albi, quod signum est suæ perfectæ solutionis. Tunc materiam solutam vna cum aqua euacua in Cucurbitam, &, Alembico superposito, abstrahe aquam solutiuam in balneo, donec substantia sicca remaneat in fundo. Sic enim corpus habebis conversum in album per calcinationem aquæ corrosivæ; de quo postea abstrahetur cor Saturni. Calcinati[o] Satu[rn]i a[d] ejus cor [ex]trahē[n]dum.

Deinde lavetur sive purgetur aqua corrosiva à corpore tuo albo, hoc modo. Impone aquam calidam in Alembicum super siccam illā Substantiam remanentem, & sæpiùs extrahe, donec apud linguam senties aquam fore suavem, & ab acuitate aquæ corrosivæ repurgatam & exemptam. Et sic corpus est pręparatum ad extrahendum Sal. Lotio, sive purgatio.

Materia ista benè desiccata iterum soluatur in aceto distillato, ac illud bis, vel ter abstrahe ab ea; & in fundo sal habebis perlucidum, clarum, & album: quod cor Saturni tum dicitur. Solutio.

Sed si postmodum illud resolueris cum Sericonis gumma soluta in aqua corrosiva, more prædicto, sine additione salis Armoniaci, erit cor Saturni pefectum, & multò melius, ac citius, quando cum Anima sua conjungitur, solvetur, & imprægnabitur. Resolutio.

Alterius Rami explicatio.

Nunc ad majoris Rami practicam nos conferamus, vt Lapidis hujus inveniatur veritas: de quo multi in suis libris mentionem fecerunt, vti Raymundus, qui Lapidem illum appellat vegetabilem, mineralem, & animalem.

Geber quoq; sic dicit: Est herba Saturnalis, quæ crescit in cacumine

cumine montis, cujus ſangvis ſi extrahatur, curat omnes infirmitates.

Riplæus noſter totum ſuum librum, Practicale compendium nominatum, de practica Lapidis vegetabilis ſcripſit, modum & formā operandi docens: ſed q̄a nec perfectè, nec planè viam ſolutionis docuit, ideo multis f[illegible] pr[illegible] cauſa; & meipſum, alioſque omnes eum ſequentes, feſc[illegible] [illegible]e poſt tempus longum modum inveni Saturnum ita ſc[illegible]ere, vt nunquam poſtea per diſtillationem in plumbum iterum converti queat: quod Lapidis vegetabilis eſt maximum, & totum ſecretum.

Audiamus nunc verba Riplæi ex Mariæ prophetiſſæ practica deſumpta: Radix materiæ noſtræ eſt corpus clarum, album, & indolens, ſanans; quod non putrefit, ſed coagulat Arg. vivum odore ſuo. Fac aquam ejus ſimilem aquæ currenti ex duobus Zaibeth divinitus elaboratam.

Quæ quidem verba proprietatibus plumbi aptiſſimè concordant. Nam ſi aliquis eſſet ictus, vel vulneratus globo tormentario plumbeo: & is in corpore maneret, citius curaretur vulnus, quam cum alio metallo factum, & nunquam putreſceret, vel dolorem excitaret. Etiam ſi Arg. vivum in olla ſuſpenderetur ſuper fumum plumbi liquefacti, ita vt ejus fumus Arg. vivum tangeret, illud coagularet. Hactenus de proprietatibus plumbi.

Nunc veniamus ad denominationem. Jubet aquam Zaibeth ſuper corpus fixum, ſive cor Saturni occidere, ſeu vitrificare.

Pro corporis expoſitione dicimus, quod Riplæus non nominat metallum hoc nomine Saturni, ſed Adrop vocat, id eſt, Minium. Vnde efficitur illud, quod ab eodem magiſtro Sericon dicitur. Aquam Sericonis Menſtruum appellat. Duo Zaibeth ſimul juncta in vna aqua, ſive oleo, ſunt duo Mercurij, albus, & rubeus, contenti in vno Menſtruo, nempè, Spiritus, & Anima.

De fixo Saturni corpore ſequere eum proceſſum, quem prius hîc deſcripſimus: De Terræ imbibitione, nempè cordis Saturni, operatio noſtra nō eſt diverſa ab ordine illo toto in practicali compendio Riplæi ſatis ab eo illic deſcripto.

Scripſit etjam Iſaacus natione Germanus parvum Tractatum

de Sa-

de Saturno in vernacula lingua. Operatur ille præcipuè secundum doctrinam Mariæ prophetissæ: nam multum laborat terram de Saturno fixare, & postea corpus dissolvere in aceto distillato, vt per additionem quarundam rerum acuentium è corpore destilletur oleum suum rubeum; quod Aquam Paradisi vocat, vt ea imbiberet fixam suam Terram.

Quæ quidem via est multa [illegible] Riplęi; sed rubificatio, & fixatio suæ terræ est lon[illegible] similitudine cre[illegible]amobrem tam Isaacum, quam Riplæum in terra cre[illegible]ria remanet, [illegible]is; in cujus loco corpus fixum, seu cor Saturni tibi dedimus [illegible]; Sericonis gumma resolutum.

Sed ut corpus, seu Metallum hoc præparetur ad modum Rami posterioris, secundum intentionem meam, ac etiam Riplæi voluntatem, qui volumus ambo, vt ex gumma Sericonis (cujus pater est Adrop) eliciatur oleum, sive Aqua paradisi (quod Sericon ex Minio fit per ejus solutionem in aceto distillato) necesse erit, primò ostendere modum faciendi Minium ex plumbo: Quem modum Thomas Juc optimè describit; & non solummodò modum Minij, sed etiam gummam Sericonis faciendi; cujus viam decrevimus sequi.

Accipe igitur 10. vel 12. vncias plumbi, & liquefacito in magno caldario ferreo, sicut faciunt plumbarij, & cum fusum fuerit, continuè agitato cum spatula ferrea perforata, tamdiu super ignem, donec plumbum conversum erit in pulverem. Qui quidem pulvis erit colore subviridis, quo viso, deme eum ab igne, & frigescere finito. Tum tere eum super lapidem marmoreum cum molario, vt fiat pulvis intactus, seu impalpabilis, & inter terendum madefacito pulverem cum aceto communi, donec fiat spissamētum, sicut mel. Quo facto, repone materiam in vas terreum, & latum; quod super tripodem ferreum in igne lento collocabis, tam ad evaporandum acetum, quam ad desiccandum pulverem. Qui cum subglauci erit coloris, iterum tere super marmore, & fac, sicut prius fecisti, igneq; fortiori iterum desicca, vt prius, donec pulvis tuus fuerit coloris rubei, sicut Minium. Quod plumbum dicitur rubeum, vel Adrop. Et sic perfecisti, & calcinasti Saturnum in Minium.

Calcinatio corporis per ignem, vt fiat minium, seu plumbum rubeum, vel Adrop.

Solutio Minij, vt fiat gumma Sericonis.

Hujus Minij accipe libram vnam, & dissolvatur in aceti lagena, quotidiè agitando ter, vel quater in die cum virga ferrea, ac in loco frigido stet trium dierum spatio. Tum accipe lapideum tuum poculum, & collocetur in balneo calido per diem naturalem. Quo frigefacto, evacua liquorem in fas filtrationis, illum per ternas vices filtrando. Fac igitur filtrum tuum de panno laneo (qui dicitur Flanel) illumque in vas in[illegible] & suppone vas aliud vitreum ejusdem formæ, vt recip[illegible] post te. superiori vase cadentem, donec is exeat clarus [illegible] re, vt nunquam [illegible] cucurbitam repone cum Alembico superposito, & di[illegible] converti [illegible] liquorem, siue acetum, quamdiu illud ascendet, & in fundo remanebit Sericonis gum̃a, spissa, sicut mel. Quam repone ad partem, donec paraveris sufficientem quantitatem hujus gummæ, reiterando solutionem novi Minij, ac novam faciendo gummam, donec habueris 10. vel 12. ejus libras.

Nunc diligenter attende; quia ad punctum, & periodum Riplæani erroris iam peruentum est. Nam si quatuor libras huius Sericonis in Alembicum imposueris ad distillandum, & deindè cupieris Menstruum distillare, sicut te docet Riplæus, vix fortaſsè habebis vnciam vnam huius olei, & pars aliqua terræ nigræ, & adustæ in fundo remanebit; Sed maxima pars gummæ in plumbum erit iterùm liquefacta. Vnde cognoscere queas, Sericon tuum non fuisse benè solutum, nec adhuc sufficienter præparatum, vt ex eo fiat Hyle, siue Chaos, aptum ad distillandum: quia adhuc non benè dissoluitur.

Quamobrem apud Isaacum modus reperitur resoluendi hanc gummam cum aceto distillato magis acuto facto cum tartaro calcinato, & sale armoniaco. Quare, si sapis, inquit, Sericon resoluito. Sed nobis non placet ista aceti acuatio, vt sic loquamur. Potius igitur elegimus Sericon resoluere in Aqua nostra calcinatiua, vel saltem in aqua Raymundina, cuius compositionem ferè incognitam tibi priùs tradidimus in libro de Tinctura Physica, & Alchymica.

Resolutio, vt fiat corporis Hyle, siuè Choas.

In ista aqua igitur resoluito libram vnam semis gummæ Sericonis in vase circulationis, aut putrefactionis: quod in balneo collocetur 4. vel 5. dierum spatio, & reperies gummam Sericonis totaliter

taliter diſſolutam, & reſolutam in formam aquæ, ſiuè olei, colore fuſcè rubei: Poſteà abſtrahe aquam calcinatiuam in calidiſſimo balnei gradu, & in fundo remanebit oleum. Quod tum fit Hyle, ſiuè Chaos; ex quo poſſis extrahere Menſtruum, elementa continens duo. Et ſic poteris diſſol[illegible] reiter[illegible] aqua per reiterationem tantum huius gummæ, quantu[illegible]ue diſtillationis.

Reſolutio enim iſta eſt vera C[illegible]dinauimus. [illegible] è Hylica converſio: Per quod intelligimus à ſimilitudine creationis, quod corpus tunc in tam apta, & ſimplici materia remanet, vt ſicut ex diuiniſſimis omnipotentis verbis mundus erat creatus; ſic ex ſimplici noſtra Hyle, opere operantis, ad operatoris noſtri velle, crearentur, & producerentur elementa, nempè mundus elementa continens, & elementatum hominem, noſtrum microcoſmicum. Qui naturæ curſu inflatus ex trinis noſtris elementis; creatus ex terra, & inflatus ex cœlo, vt in decimali numero perficeretur. Sit itaque hîc finis Theoricæ, vt vlterius elucidetur Practica.

Accipe igitur libras duas hujus Chaodicæ materiæ, & ad diſtillandum præpara, & diſtilla in tertio ignis, ſeu cinerum gradu, ac eleva oleum rubeum, & perclarum, in quo Spiritus, & Anima occultè jacent; quod Iſaacus aquam ſuam paradiſi vocat. Quam cum habueris, meritò gaudere debes: nam totum pertranſiuiſti Opus groſſum, vt ad Philoſophicum intenderes. *Diſtillatio Choas in Menſtruum, quod continet Spiritum, Animam, ſeu oleum, vel Aquam paradiſi.*

Nunc itaque procede ad Coniunctionem, & cor album Saturni coniungito cum oleo rubeo, ſicut in Roſario reperitur: Mas ad fæminam, dilectus tuus filius Gabricus candidæ vxori: de qua coniunctione eodem loco ſic canitur.

Candida ſuccincto jacet vxor nupta marito: nempè Mercurius rubeus ſali, ſi ad opus rubeum pergas, coniungatur, vel (vti prędictum eſt) Spiritus, & Anima in vna aqua, ſeu oleo ſimul orta.

Accipe ergo vncias quatuor ſalis, ſiuè cordis Saturni, & tantundem olei rubei, ſeu Aquæ paradiſi, & in vaſe putrefactionis, nempè, Ouo Philoſophico, ſigillentur. Quàm citò enim balnei calorem tangunt, illicò Sal diſſolui videbis, & oleum cum eo vnum fieri, ſic vt nullo modo dignoſci poſſit, quod erat ſal priùs, vel quod oleum. *Coniunctio ſalis ſeu corporis cum Spiritu & Anima.*

Putrefactio in Sulphur.

Jam colloca vitrum tuum in balneo, & continuato, ac æquali ignis gradu ibidem serua per spatium 150. dierum, donec tota tua materia fuerit conuersa in album colorem, lateribus vasis adhærens, & in forma lucens, vt oculi piscium: quod tunc est Sulphur naturæ album. De [illegible] fas[illegible]s, qui in putrefactione accidunt, satis priùs in alijs [illegible]gitur filtrum tu dictum fuit. Sed vt rubeum creetur opus, diuide vas in[illegible]rtium album in duas partes æquales, & vnam reserua pro opere albo. Cum altera autem procede, & in vitrum nouum benè clausum repone in cineribus, donec in rubeum conuertatur Sulphur.

Oleum Sulphuris.

Sulphure sic conuerso, & rubificato, iterum cum æquali parte Animæ suæ imbibatur, dissoluendo, & coagulando, donec remaneat conuersum in oleum, & amplius coagulari nolit, sed maneat fixum & fluens: tunc enim lapis est è Saturno rubeus.

Fermentatio in Elixer.

Posteà fermentetur cum quarta parte liquoris Sulphuris solis, siuè auri, sicut in alijs libris sæpè docuimus.

De Elixeris augmentatione in virtute, & in quantitate satis quoq; diximus in eisdem libris, vt non sit opus hîc reiterare.

Redeundum est itaq; ad Sulphur album, quod prius reseruari iussimus, vt doceatur etiam via operis albi è Saturno.

Cum itaq; eius oleum rubeum, siue Animam habueris, si Elixer eius album conficere cupias, repone partem eiusdem olei in Ouum physicum per optimè lutatum, & in balneo digeratur quinq; dierum spatio. Postea deme tuum vitrum, &, Alembico superposito benè lutato, distilla Spiritum, siuè Mercurium album lentissimo ignis gradu. Quem sic proba vt benè noscas, si ab aqua surgat mundus, necnè, probando guttam vnam vel duas, sicut facis in probatione Spiritus vini. Si enim totaliter vratur in cochleari, benè est: Sin verò minus, toties illũ rectifica, donec ab omni aqueitate depuretur, ac depriuetur. Tum enim Spiritum tuum benè rectificasti; cum quo dissolue Sulphur tuum album, donec fixum remaneat & fluens, sicut modò fecisti in opere rubeo.

Elixer album.

Posteà cum quarta parte ad hanc Medicinam olei Sulphuris luminis albi fermentato in Elixer album.

Augmentato eodem modo cum Mercurio suo albo, sivè Spi-

ritu suo, sicut de rubeo diximus, & erit Elixer tertij ordinis, corpora imperfecta conuertens in Lunam puram.

Riplæus summā hujus operis in 4. diuisit operationes, 1. Quarum prima est corporis dissolutio. 2. Secunda est Menstrui extractio, & elementorum separatio, 3. Tertia opere non indiget nostro; quia omnem terram cujuscunque distillationis reijcimus, in cuius loco sal nostrum, siuè cor Saturni ordinauimus. 4. Quarta est, vt fieret salis nostri coniunctio, sicut anteà describitur.

Accurtatio operis Saturni nunc sequitur.

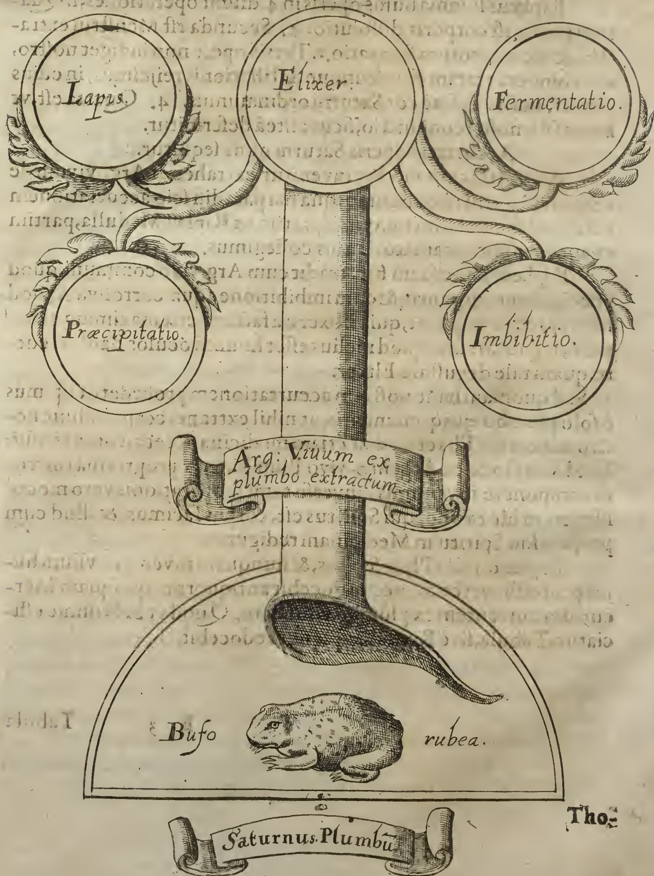
Apud Isaacum modus invenitur extrahendi Arg. vivum de corpore Saturni; è quo cum Aqua sua paradisi scio accurtationem conficere specialissimam: quam partim ex Riplæi Medulla, partim ex authore prænominato, & alijs collegimus.

Riplæus hanc suam fieri tradit cum Arg. vivo communi, quod præcipitatur cum auro, & cum imbibitione aquæ corrosivæ. Quod nobis prorsus displicet, quia Elixer ita factum, erit maximum venenum, seipso fatente, quod melius esset homini oculos Basilisci edere, quàm tale degustare Elixer.

Sed quoniam hanc nostram accurtationem procedere cupimus è solo plumbo ejusq; elementis, ut nihil extranei corporis huic nostro adderetur Elixeri, sed ut etiam medicina fieret ad omnes usus: Illud solumodò ex Argento-vivo Plumbi, & ex propria sua tinctura componere invenimus, inverso tamen operationis vero modo. Nos enim hîc ex vno, qui Spiritus est, corpus facimus, & illud cum proprio suo Spiritu in Medicinam redigimus.

Legite omnes Philosophos, & nunquam invenietis vllum hujus processus verbum, nec te docebit antiquorum quisquam Mercurium currentem ex plumbo conficere. Quod vt brevissimè efficiatur, Tabula, sivè Ramus sequens te edocebit.

Tabula, seu Ramus Arboris Philosophicæ de accurtatione operis Saturni, sive Plumbi.

Thomas Norton noster in quadam charta sua manuscripta sic inquit: Levi enim arte nôrunt Alchymistæ Mercurium currentem ex plumbo conficere. Sed quænam ars ea erat, nec ille, nec antiquorum vllus nobis indicavit, nec Practicæ modum docuit.

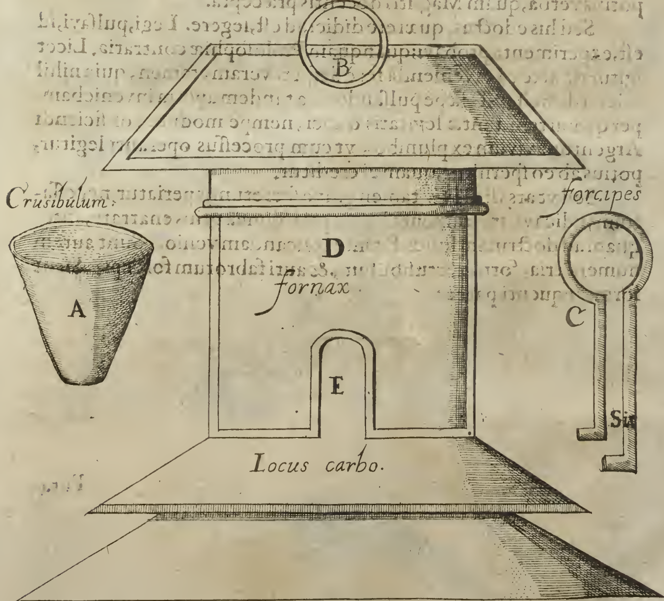
Quærite, quærite, primus ait Spagyrus (sic Paracelso quoque placuit) & invenietis; pulsate, & aperietur vobis. Quæ invidi sunt potius verba, quam Magistri docentis præcepta.

Sed his edoctus, quærere didici, id est, legere. Legi, pulsavi, id est, experimenta probavi; quanquam Philosophiæ contraria. Licet igitur de arte eâ inveniendâ ferè desperaveram, tamen, quia nihil solerti difficile est, sæpè pulsando, ea tandem aperta inveniebam, per quæ artem tantæ levitatis didici, nempè modum conficiendi Argentum vivum ex plumbo, vt cum processus operanti legitur, potius ab eo spernitur, quam ei creditur.

Sed vt ars ista levis (tamen grave secretum) aperiatur, necessarium judicavi, instrumenta huic operi idonea prius enarrare, antequam ad doctrinam hujus Rami explicandam venio. Sunt autem numero tria, fornax, crusibulum, & auri fabrorum forceps. Sicut forma sequenti patent.

Forn-

Foramen fornacis sublatum.

Sit igitur fornax D. locus carbonum E. eis impletus, quibus prunæ addantur. Cum autem carbones satis fuerint accensi, ita vt claram emittant flammam, ac ignem, accipe crusibulum A. benè amletum, & moderatè calefactum, ne subito ignis calore rumpatur, & in illud pone vncias tres plumbi limati, & in promptu habeto Mercurij sublimati benè triti vncias 12. & salis Armoniaci vncias sex, misce simul, & repone super limaturam plumbi in crusibulo A. positam.

Cum autem ignis fuerit flammans, fortis, ac candens, accipe forcipes C. quibus subitò crusibulum tolle, illudq; impone in fornacis sublato foramine b. donec strepitum magnum, & susurram permultam audiveris.

Tunc accipe crusibulum cum materia (nè vnà cum dictis spiritibus Arg:vivum Saturni evolaret) & in vase terreo cineribus repleto illud repone, vt ibi frigescat.

Quo infrigidato, percute inferiorem eius partem, ita vt materia plumbi in patinam vitream, vel terream intus vitreatam cadat, & plumbum tuum invenies conversum in Arg:vivum.

Hoc opus reitera cum nouis spiritibus, donec hujus Arg:vivi sufficientem habueris quantitatem. Cum quo procede, vt sequitur, & disce istud Arg:vivum præcipitare, vt ex spiritu per fixationem in corpus fixum convertatur.

Accipe igitur huius Arg:vivi, quantum tibi placuerit, illudq; repone ad præcipitandum in vitro rotundo benè lutato, & in cineribus colloca vsq; ad summam vitri orbitatem.

Saturnus. Plumbum. Bufo rubea. Arg. vivum è plumbo.

Paulisper nunc digrediendum est, vt latius spacietur tuus intellectus. Intellige igitur: quod huius operis intentio est, vt spiritus iste fixetur; quod citius fieri potest cum spiritu corporis fixi, qui vnus anteà, & homogeneus erat, & qui ex sua natura iterum appetit cum corpore suo coniungi, quam cum spiritibus mediorum mineralium, quæ solummodo spiritus nascuntur, & generantur; ideoq; natura petit, vt in hoc opere per artem adjuvetur.

Cui Physicus consentiens, purum, & optatum Metallum ei administrat, vt sibi in delicijs sit illi adhærere. Quod quidem Metallum est aurum, sic præparatum, vt per Arg:vivum citius penetretur, eiq; adhæreat.

 Accipe

Præcipitatio. Accipe itaque pondus duorum angelotorum monetariorum Anglicorum auri foliati, & dissolve in aqua Regia, mixta cum æquali parte lactis nostri Virginis. Ponantur simul in Ovum physicum ad digerendum vnius diei spatio. Tum omnia evacua in Alembicum, & in balneo calido Aquam solutivam abstrahe, tam siccè, quam poteris. Sic fac ter, & in tertia vice distilla in cineribus, vt sal Armoniacus sublimetur. Super materiam remanentem pone acetum distillatum, &, postquam vas in balneo stetit per tres dies, abstrahe acetum ab ea, distillando in cineribus, vt tota salis Armoniaci substantia sublimetur; & sic fac ter, novum semper acetam imponendo. Quo facto; accipe Arg: tuum vivum triplici proportione ad aurum, & effunde super illam eius solutionem, quę in fundo remanet, vt simul misceantur, vel vniantur. Tum pone Arg: tuum vivum cum dicta solutione in vitrum rotundum bombice solummodò obturatum, vt cum virga ferrea, nodata circa finem panno terreo (sicut Geber ostendit) quicquid Arg: vivi ascenderit, quotidiè ad fundum vitri calidi detrudatur. Serva tuum vitrum in cineribus locatum mensis spatio, donec Arg: tuum vivum fuerit conversum in rubeum præcipitatum. Iterum illud solve in novo aceto distillato, ita vt tota substantia Arg: vivi solvatur, & acetum coloretur in aureum colorem. Tunc abstrahe acetum in cineribus, & Arg: vivum, quod in vitri fundo remanet aurei coloris, iterum præcipitetur in corpus rubeum & fixum.

Imbibitio. Ramanet nunc, vt Corpus sua Anima imbibatur, vt fixum hoc à Spiritu in corpus iterum reductum, animam suam imbibat, vt eâ solvatur. Ponatur itaq; in Ovum physicum, & addatur ei æqualis proportio Animæ suæ, seu Aquæ paradisi, Ovumque bene claudatur vitro quinq; dierum spatio, donec Corpus cum Anima solvatur.

Lapis. Postea in cineribus desicca, donec penetret, & fluat. Cum aūt desiccatur, proba eius fixationem super laminam ferream ignitam, seu candentem. Si fixetur, & fluat, bene est; si non, iterum imbibe cum dimidio pondere Animæ suæ, sic faciendo, donec illud feceris fusibile, & penetrans. Nam cum in igne fluere, & penetrare vult, tunc est Lapis, aptus ad fermentandum.

De ejus fermentatione in Elixer cum quarta parte olei ſulphuris luminis rubei; augmentatione etiam in virtute, & in quantitate ſatis ſuperq; in alijs noſtris opuſculis prius dictum fuit, ita vt hîc reiterare faſtidioſum eſſet. Fermentatio Elixer.

Sic verò occurtatur opus Saturni, de quo Georgius Riplæus ſic inquit: Adrop eſt lapidis pater, Sericon ſibi frater lympha ſoror, Terra mater vigensque vigor.

Sed ſi totum forſan Saturni, ſiuè plumbi ſecretum cognoſcere deſideres, vnam tibi denotabo Practicam ex Paracelſo.

Cùm benè, inquit, cor Saturni præparaſti, accipe huius cordis duas, vel tres vncias, illasque tere cum duplo ſalis petræ, & in ſublimatorio vitreo, vel Aludele cum capite benè lutato (& ſic ſit Aludel etiam) pone ad ſublimandum, minutatim exaugendo ignẽ, quamdiu aliquid aſcendere, vel ſublimare vult.

Nunc ſi hoc verum invenies opus, quid cum eo facies, Riplæus tibi indicabit, his vtendo verbis:

Cum ignis violentia in diſtillatione gummæ Sericonis aſcenderit alba quædam materia, capiti Alembici adhærens inſtar gelu ramis, ſerua hanc materiam, quia habet proprietatem ſulphuris nõ vrentis; & eſt materia apta ad induendum formam. Poſtmodum dabis formam rubificando materiam in cineribus, & cum rubeum fit Sulphur, tam da ei Animam ſuam, donec penetret, & fluat: tum fermentato.

Hic tibi tradidimus omnes Saturni vias, ac modos, qui ſunt hactenus invẽti in vllis Philoſophorum libris. Concludatur igitur opus cum indicatione huius verbi Plumbum Philoſophorum, vt appareat, quòd plumbum Philoſophorum non accipitur in Practicali Compẽdio Riplæi pro Antimonio, ſed pro Adrop Saturni in gummam Sericonis conuerſo, ſicut in proximo opere plenius videbis.

Tractatus parvus de methodo Philoſophorum in Opere Saturni à nobis auctus, & emendatus.

Scripſit olim Georgius Riplæus parvum volumen, quod nominavit Practicale Compendium omnium Philoſophorum ſive antiquorum Scriptorum planiſſimum & apertiſſimum librum, qui to- Saturnus. Plumbum. Bufo rubea.

Satur. Saturat. C 2 tum

tum artis processum generali (uti ait) Philosophorum consensu docet.

Corpus, de quo operabatur, erat metallum Plumbi, quod paulò ante ab eo Adrop appellabatur de quo gummum Sericonis componi jubebat, ut ab ea extraheretur Menstruum: simul indicans omnia hujus materiæ nomina.

Plumbum Philosophorum Riplæanum.

Recipe, inquit, Plumbum Philosophorum, & per iteratas solutiones & calcinationes, filiâ Plutonis adveniente, separa ab ea totam suam vnctuosam humiditatem, & menstrualem sulphureitatem, & mercurialem, scilicet, animalem, vegetabilem, & mineralem, terram, aquam, aërem, & ignem, corpus, spiritum, & animam; tincturam albam, & rubeam; lunam, ac solem; fermentum album, & rubeum; azoe, leonem rubeum, & viridem; fumum album, ac rubeum; aquam ardentem, & oleum; lac virginis, ignem naturalem, lunariam, aquam permanentem, cœlum philosophorum, ac quintam essentiam; terminum Ovi, arg: vivum sublimatum, marem, ac fœminam; calidum, & frigidum; acetum philosophorum, magnesiam, rorem madij, aquam nostram vitæ, & ventam; patrem etiam, & matrem; lapidem trinum, & vnum; balneum, & fimum; ignem æqualiter ardentem, permaximum venenum, permaximam medicinam expellendi venenum.

Quid sibi vult filia Plutonis, in alio ille aperit loco, nominans eam sulphur naturæ.

Seperatio aeris.

Cum rubeus, inquit, humor noster à Sericone distillabitur, per balneum rectificabitur, tunc lentissimo igne extrahetur ardentissimus eius spiritus, nè nimis eius aquæ cum eo ascenderet: quia non potes eligere, quin aquæ aliquantulum cum eo ascendet. Quod per pannum lineum probare queas, sicut facis in ardente aqua vitæ, cum spiritum à phlegmate depuratum habes. Qui quidem spiritus est lapidis aër, & in septima distillatione rectificabit', semper colando aquam ab eo. Iste spiritus sic separatus, in vitro benè clauso, nè exhalaret, est servandus, & in loco frigido reponendus. Hoc enim pacto, primum habes elementum separatum, & rectificatum, nempè aërem, spiritum, seu tincturam albam.

Seperatio aquæ.

Aëre, sivè spiritu benè sic rectificato, in eodem balneo exhala flu-

la fluvium, seu aquam maiore ignis gradu. Quæ aqua non est eiusdem coloris cum aëre, sed subalbi, & cum Alembicum semel pertransiverit, materia turbulenta in fundo remanebit, duo reliqua continens elementa, nempe ignem, & terram.

Super hanc materiam crassam repone tuam distillatam aquam, & in forti cinerum igne distilla ignem, [illegible]: quod per tres vices erit distillandum, donec illud [illegible] quod [illegible] quod est lapidis ignis, Anima, & etiam tinctura rubea: [illegible] Seperatio ignis.

Nigra, & sicca substantia derelicta est ter[illegible] omni bonitate exempta, coloris nigri, & nullius ponderis, quæ quartum est elementum. Seperatio terræ.

In ista terra creanda plurimum deceptus erat præceptor ille Riplæus. Quanquam igitur me quoq; discipulum fefellit, tamen ego meos fallere nolo. Nam si tuum Sericon perfectè solveris, sicut prius docuimus, post primam Menstrui distillationem, valdè exiguam habebis terram. Quamobrem volumus, vt illam flocci facias, & in eius loco accipias sal nostrum album, seu cor Saturni: q͞ non est terra sicca, & adusta, sed corpus vivum, humiditatis plenum, omnia in se elementa continens. Cum quo procede ad proximum Riplæi opus, nempè conjunctionem, sivè desponsationem hoc modo.

Conjunge itaq; aërem cum sale, sivè corpore in æquali pondere, simulque in balneo putrescant, donec in sulphur album fuerint conversa. Coniunctio. Putrefactio in sulphur album Cibatio lapis albus.

Quod cum novo aëre, seu aquâ cibandum erit, donec sit fluens ac fixum, sicut cera. Et sic fit lapis albus.

Eodem modo procede cum sulphure albo, prius tamen rubificato, & igne, seu oleo, vt fiat lapis rubeus. Sulphur rubeum Cibatio. lapis rubeus

Quamobrem in alio inquit loco: postquam duas tuas terras creasti, (terram nempè albam, & rubeam, sivè duo sulphura: nam sæpè accipit terram pro sulphure, & sulphur pro terra) tunc adjunge duas virtutes operativas, (spiritum scilicet, & animam, sivè duas tincturas) & eas reducito terras, in olea fixa, nempè lapides.

Unde dicit: Tinctura nostra è vili quadam re extrahitur; sed multò nobiliori est induta: Nam nos eam fermentamus cum auro, Ferme

& argento, sed non vulgi; & cum perfectæ sunt tincturæ, nos illas proijcimus super aurum, & argentum, & illa postea super alia corpora.

Hactenus tendunt eius verba: quæ planissimè docent, atque probant, cum de Saturno operatum fuisse, & Elixer composuisse secundum antiquorum Philosophorum consensum.

Quapropt[illegible] [illegible]ctor, duo à te peto: primò, vt mihi fidem adhibere[illegible] [illegible]nsuram meam, quæ quadruplex est, benè obser[illegible] [illegible] tradit, Riplæum collegisse hoc Compendium, antequam illud probaverat. 2. Secunda ostendit eum non novisse solutionem gummæ Sericonis in aqua Raymundi calcinativa. 3. Tertia te prohibet, nè opereris cum eius terris sivè primis, sivè secundis; quia in suo Compendio non novit modum producendi Sal. Omnis enim eius Sal ex cineribus est; sed quia eius defectus erat in calcinatione, & solutione plumbi, ideò Sal non producebatur. 4. Quarta te admonet, vt nulli authori crederes, nisi prius indicet propriam suam Practicam, aut saltem Theoricam, certis quibusdam authoritatibus confirmatam. Quod si fecerit, aut ei crede, vel manum sustine, & ab opere abstine, nè nimia tua credulitas te nimis fallat. Omnia, quæ hîc enarrata habes, ex nostra Practica obtines. Cætera, quæ authorum sunt verissima scripta, haud falsa invenies. Redde itaq; Deo laudes, & nobis gratias.

Tabula, seu Ramus Arboris philosophicæ de Elixere Jovis, sivè Stanni.

Elixer Iouis siuè Stanni.

Saturno peracto, vt de Jove jam scriberemus, ordinis necessitas quodammodò requirere videtur: sed quoniam nullus est alius eum tractandi modus, præter eos, de quibus dudum in Saturni operibus satis declaravimus, illuc Lectorem referre decrevimus, cũ paterna sua vestigia totaliter sequi apropriavimus: quia est Saturni proles ex eo naturaliter nata.

Accurtatio Ripleana Mercurij sublimati emendata, & auctior reddita.

Quisquis eris, operator, qui in his ministrandis tibi ipsi de proprijs sumptibus suppeditare cupias, perlege, si habeas, Riplæi Medullam, & labora illam suam Mercurij sublimati accurtatione, compo-

componere. Quæ vt ab accurtatione in Elixer maius transeat, aliquid firmius addendo, te adjuuabo.

Accipe itaq; Mercurij sublimati libram vnam, & iterum sexies per se sublima.

Postea præparabis semi vncia[illegible] quam rube[illegible]imonio purgati, & in minimas partes limati, quod [illegible] ua corrosiva cum sale Armoniaco fortificata, cui adiunge po[illegible] quale Aceti nostri acerrimi, seu lactis virginis, & ita stent in balneo septem dierum spatio.

Distilla postea Aquam solutivam ab auro; & oleo in fundo remanenti superpone acetum distillatum, in cuius coloratione scintillas quasdam aureas videbis.

Eleva acetum, materiamq; benè desicca, & eam iterum cum nova aqua solutiva dissolve, ac iterum eleva, & distilla, vt aurum perfectè dissolutum habeas in oleum.

Deinde accipe sublimati tui vnciam vnam semis, & cum auro tuo soluto illud in cera in vase vitreo, cuius os sit fortiter clausum: quod sub igne fixationis serva, donec totum convertatur in massam rubeam, cuius fixationem sic proba. Si enim non fumet, benè operatus fuisti: sed si fumum emittat, maiore ignis gradu iterum refixa.

Quem Mercurium cum jam fixum habueris, accipe quartam partem tincturæ Martis (de qua alibi diximus) qua in cera Mercurium. Pone vas sub igne, vt prius, desicca, & fixa per octo dies. Si fixetur, iterum imbibe, & opus continua, donec amplius bibere nolit. Tunc sub igne serva viginti dierum spatio, donec totaliter fixetur, & lento calore fluat, sicut cera.

Proijce partem huius Medicinæ super aurum corporale præparatum, vt illud spirituale reddas, frangibile, & pulverizabile.

Posteà dissolve partem auri tui sic transmutati, & in pulverem per projectionem conversi cum aceto distillato in oleum. Tunc accipe triplicem tuæ Medicinæ reservatæ partem, & illam cum aceto etiam dissolve, ambasque solutiones simul coniunge.

Tum colloca Alembicum in cineribus, & abstrahe acetum. Posteà fortifica calorem cinerum, donec materia sit iterum fixa, & stet liquida.

Repo-

Repone materiam, ſivè tuum Elixer (quod tunc eſt tertij ordinis) in vitro clauſum, in pixidem ligneam, & ibi ſerva, & ad placitum vtere, proijciendo ſemper, primum ſuper aurum purgatum, fuſile; poſteà ſuper Arg:vivum, & ea Medicina ſuper cætera corpora proijciatur. Cu[illegible]xer tuum augmentare deſideres, novam diſſolve p[illegible]t, Plumbum[illegible] converſi, cui diſſolutæ adde triplices primæ re[illegible]ationes [illegible]dicinæ partes, eaſque ſolve, ſicut prius, & iterum ſimul coniungito vtraſq; ſolutiones, & vt prius procede. Sic enim Medicinam tuam poſſis augmentare in quantitate, & in virtute.

Poſtquam cum his ſatis operatus fueris, erige tuum animum ad opus Philoſophicum, vt omnia Philoſophorum ſecreta invenias, & procede ad opus, ſivè practicam Riplæi, & Mariæ prophetiſſæ, quã tam planè à nobis deſcriptam, & edoctam habes, vt nullo modo falli poſſis, ſi nos rectè conſideres, & ingenioſè pergas ſine feſtinatione, aut indebita properantia, ſemper in mente gerendo ſententiam, & admonitionem Morieni Romani, qui ſic inquit: Omnis feſtinatio eſt ex parte Diaboli. Tu itaq; ſequere auſpicalem Dei partem, & eum ora, vt tibi benedicere dignetur.

Quod faxit Omnipotens, Amen.

F I N I S.

